

BEDARBIŲ IR ĮSPĖTŲ APIE ATLEIDIMĄ IŠ DARBO DARBUOTOJŲ PROFESINIO MOKYMO ATITIKIMO DARBDAVIŲ POREIKIAMS NUSTATYMAS

Tyrimo tikslas – įvertinti bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbuotojų profesinio mokymo atitikimą darbdavių poreikiams bei nustatyti naujų mokymo programų poreikį.

Tyrimo uždaviniai:

1. Išsiaiškinti darbdavių požiūrį į profesinį mokymą ir pateikti vertinimo rezultatus bei juos sąlygojančias priežastis.
2. Nustatyti profesinio mokymo naudingumo lygį ir darbdavių informuotumą apie galimybes organizuoti praktinį mokymą įmonėje bei įdarbinti asmenis baigusius profesinį mokymą.
3. Įvertinti bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbuotojų profesinio mokymo atitikimą darbdavių poreikiams, atsižvelgiant į darbo jėgos pasiūlos (darbo biržos siuntimu parengtų darbuotojų) ir paklausos (laisvų darbo vietų) suderinamumą.
4. Išanalizuoti kokių profesijų darbuotojų labiausiai trūksta ir įvardinti priežastis.
5. Išsiaiškinti naujų mokymo programų poreikį.
6. Įvertinti bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbuotojų baigusius profesinį mokymą įsidarbinimo efektyvumą.
7. Parengti rekomendacijas dėl bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbuotojų profesinio mokymo tobulinimo, siekiant darbdavių poreikių patenkinimo.
8. Parengti rekomendacijas dėl paklausiausių profesijų mokymo programų tobulinimo bei naujų profesinio mokymo programų, atitinkančių darbdavių kvalifikacinius reikalavimus, rengimo.

Tyrimo tikslinė grupė – Lietuvoje veiklą vykdančių įmonių vadovai, vadovaujantys skirtingo dydžio įmonėms ir atstovaujantys skirtingus ekonomikos sektorius.

Darbdavių apklausa apie bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbuotojų profesinio mokymo atitikimą darbdavių poreikiams vyko 2007 m. liepos-rugpjūčio mėnesiais.

Tyrimo metu iš viso buvo apklausti 625 įmonių/įstaigų atstovai.

PAGRINDINĖS IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Bendrieji gebėjimai ir socialiniai įgūdžiai šiandieninėje visuomenėje tampa tokie pat svarbūs, kaip ir teorinės žinios bei profesiniai įgūdžiai. Bendriesiems gebėjimams ir socialiniams įgūdžiams būdinga: lankstus požiūris į naujas užduotis, savarankiškumas priimant sprendimus ir noras prisiimti atsakomybę, pasitikėjimas savimi ginant savo idėjas darbo grupėje, gebėjimas išreikšti savo požiūrius ir mintis, tolerancija kitų pateikiamiems argumentams ir noras prireikus bendradarbiauti su kitais ir juos paremti bei noras kartu siekti kompromiso konfliktinėse situacijose. Paskutiniai teritorinių darbo biržų duomenys rodo, kad darbo jėgos paklausa viršija pasiūla daugumoje šalies apskričių. Tačiau vykstant pokyčiams darbo rinkoje, keičiasi ir darbo jėgos paklausos pobūdis. Kvalifikuoto darbo paklausa darbo rinkoje ženkliai viršija nekvalifikuoto darbo paklausą. Darbdaviai kelia vis aukštesnius reikalavimus darbuotojų kvalifikacijai ir gebėjimams, tuo tarpu didelė dalis bedarbių ir išpėtų apie atleidimą iš darbo nėra pasirengę konkuruoti darbo rinkoje. Nors bedarbių skaičius pastaruoju metu ir mažėja, jie, net ir turėdami profesinę kvalifikaciją, stokoja bendrųjų gebėjimų bei socialinių įgūdžių, o jų kvalifikacija neatitinka darbo rinkos poreikių bei darbdavių reikalavimų. Akivaizdu, kad žmogus, gebantis bendrauti, palaikyti gerus tarpasmeninius santykius, įvaldęs informacines technologijas, yra labiau vertinamas. Taigi esama glaudaus ryšio tarp žmogaus turimų bendrųjų gebėjimų bei socialinių įgūdžių ir tikimybės gauti gerą darbą, atitinkantį profesinius interesus, jo neprarasti bei visaverčiai dalyvauti visuomenės gyvenime.